Lietas Nr. A420769010
Lietas arhīva Nr. AA43-1114-13/7

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2013. gada 13. novembrī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:

tiesas sēdes priekšsēdētāja V. Zommere,

tiesneses S. Gintere un M. Osmane,

piedaloties atbildētāja Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes – Valsts ieņēmumu dienesta pārstāvei /pers. D/,

aklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. E/ individuālā daudznozaru uzņēmuma n/a pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta 2010. gada 22. septembra lēmuma Nr. 22.2/48956 atcelšanu, sakarā ar /pers. E/ individuālā daudznozaru uzņēmuma n/a apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2012. gada 21. februāra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk - VID vai atbildētājs) licencēšanas komisijas priekšsēdētāja 2010. gada 1. septembra lēmumu Nr. 13.1.2-1/45199 (turpmāk - Sākotnējais lēmums) anulēta /pers. E/ individuālā daudznozaru uzņēmuma n/a (turpmāk - pieteicējs) licence alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecībai sērija MT Nr. 00000002836.

Nepiekrītot Sākotnējam lēmumam, pieteicējs to apstrīdēja VID ģenerāldirektorei, kura 2010. gada 22. septembrī ar lēmumu Nr. 22.2/48956 (turpmāk - Lēmums) atstāja negrozītu Sākotnējo lēmumu.

[2] Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicēja pieteikums, kurā lūgts atcelt Lēmumu. Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem apsvērumiem.

[2.1] Lēmumā tiek nepamatoti analizēti Sākotnējā lēmuma lietas materiāli. Tas ir prettiesisks un atceļams, jo VID licencēšana komisijas 2010. gada 30. augusta sēdē tika izskatīts VID Akcīzes preču pārvaldes 2010. gada 9. augusta ziņojums Nr. 13.4.2/837 par pieteicēja speciālās atļaujas (licences) alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecībai sērija MT Nr. 00000002836 anulēšanu.

[2.2] 2010. gada 15. jūnija VID Akcīzes preču pārvaldes direktora vietnieka /pers. G/ lēmums Nr. F0610/175 ir pārsūdzēts, tādējādi tas nav stājies likumīgā spēkā, līdz ar to licencēšanas komisijas priekšsēdētājam nebija juridiska pamata atsaukties uz šo lēmumu. Nebija arī tiesiska pamata atsaukties uz 2005. gada 30. augusta Ministru kabineta noteikumu Nr. 662 „Akcīzes preču aprites kārtība" (turpmāk – Noteikumi Nr. 662) 49.8. apakšpunktu.

Pieteicējs norāda, ka netika uzrādīts, ka VID amatpersonām būtu pilnvarojums kontrolēt pieteicēja akcīzes preču apriti.

[2.3] Netika noskaidrots adresāta viedoklis un argumenti lietā, tādējādi pārkāpts Administratīvā procesa likuma 62. pants, kā arī nav ievērota Administratīvā procesa likuma 66. panta otrā daļa.

[2.4] Pieteicējs netika informēts par lūgumu ierasties 2010. gada 30. augustā uz VID komisijas sēdi, tādējādi pārkāpts Administratīvā procesa likuma $14.^1$ pants.

[2.5] Nav tiesiska pamata atsaukties uz Noteikumu Nr. 662 49.5. apakšpunktu, jo netika uzrādītas VID amatpersonu dienesta apliecības, pilnvarojums veikt pārbaudes akcīzes preču aprites jomā komercdarbības vietā, kā arī netika paskaidrots, uz kāda likuma panta var veikt minētās darbības.

[2.6] Pieņemot Sākotnējo lēmumu, ir nepareizi interpretētas un piemērotas tiesību normas.

[2.7] Sākotnējā lēmuma konstatējošajā un noslēdzošajā daļā netiek dota atsauce, ka minētais lēmums pamatojas uz likuma „Par akcīzes nodokli" 2. pantu, bet tas norādīts tikai papildus informācijā, kas ir pretrunā ar likumu.

[3] Administratīvajā rajona tiesā saņemtajā VID rakstveida paskaidrojumā VID lūdz noraidīt pieteikumu, pamatojoties uz Lēmumā norādītajiem argumentiem.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas 2012. gada 21. februāra spriedumu noraidīts pieteicēja pieteikums. Spriedums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[4.1] Lietā ir strīds par VID tiesībām atcelt adresātam labvēlīgu administratīvo aktu – anulēt licenci alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecībai sērija MT Nr. 00000002836 (spēkā no 1999. gada 11. aprīļa).

[4.2] No lietas materiāliem izriet, ka VID Akcīzes preču pārvaldes Uzraudzības daļas ierēdņi 2010. gada 19. maijā plkst. 10:27 veica pārbaudi pieteicēja reģistrētajā tirdzniecības vietā – bārā, /adrese/. VID ierēdņu tiesības veikt pārbaudi apliecināja VID Akcīzes preču pārvaldes direktora 2010. gada 17. maijā izsniegtais pilnvarojums Nr. 221.

Par veikto pārbaudi 2010. gada 19. maijā sastādīts akts Nr. 42. Pārbaudes gaitā konstatēts tālāk minētais.

[4.2.1] Pārbaudes ietvaros tirdzniecības vietā, tika veikts vienas cigarešu paciņas „MORE FILTERS" (paciņā 20 cigaretes) kontrolpirkums. Nopirktā cigarešu paciņa bija marķēta ar Krievijas Federācijas akcīzes nodokļa marku Nr. 3257381, bet nebija marķēta ar Latvijas Republikas akcīzes nodokļa marku. Kontrolpirkuma laikā kontrolpirkuma veicējam tika piedāvāts izvēlēties no vairāku nosaukumu cigaretēm. Par pirkumu tika pieprasīti Ls 0,80. Pircējs samaksāja ar Ls 5,- naudaszīmi un pircējam tika izsniegts atbilstošs naudas atlikums. Minētais darījums netika reģistrēts elektroniskajā kases aparātā, kā arī netika izsniegts darījumu apliecinošs dokuments.

[4.2.2] Pēc kontrolpirkuma veikšanas tika uzrādītas VID ierēdņu dienesta apliecības un pilnvarojums veikt pārbaudes akcīzes preču aprites jomā komercdarbības vietā. Uz ierēdņu lūgumu ielaist tirdzniecības zāles daļā aiz bāra letes un palīgtelpās, lai varētu veikt pārbaudi komercdarbības vietā, uzņēmuma īpašnieks /pers. E/ atbildēja, ka tādu darbību veikšanai ir nepieciešams „kratīšanas orderis" un atteicās ielaist VID ierēdņus aiz bāra letes un palīgtelpās. Pārbaudi bāra telpās un palīgtelpās bija iespējams veikt tikai plkst. 11:30 pēc VID Muitas kriminālpārvaldes Mobilās vienības ierēdņu pieaicināšanas un atkārtota lūguma ielaist VID ierēdņus ar minētā bāra komercdarbību saistītajās VID licencēšanas komisijai deklarētajās telpās. Pārbaudes gaitā ne bāra telpās, ne palīgtelpās netika atrasti citi tabakas izstrādājumi. Pārbaudē tika konstatēts, ka palīgtelpām ir otra izeja un tajās atrodas trešā persona /pers. E/ tēvs.

[4.3] No lietas materiāliem redzams, ka uzņēmuma īpašnieks /pers. E/ sākotnēji atteicies ielaist VID ierēdņus aiz bāra letes un palīgtelpās, norādot, ka VID amatpersonām nav šādas pilnvaras un tam nepieciešams „kratīšanas orderis". Tiesas ieskatā šādam atteikumam nepastāvēja objektīvs pamatojums, jo no lietas materiāliem izriet, ka pēc kontrolpirkuma veikšanas tika uzrādītas VID ierēdņu dienesta apliecības un pilnvarojums veikt pārbaudes akcīzes preču aprites jomā. Taču jau papildus uzrādītajiem dokumentiem, uzņēmuma īpašnieks /pers. E/, nepamatoti pieprasīja uzrādīt „kratīšanas orderi", tādejādi liedzot piekļuvi speciālajā atļaujā (licencē) norādītajai tirdzniecības vietai.

Šādos apstākļos atbildētājs pamatoti atzinis, ka pieteicējs nav ievērojis Noteikumu Nr. 662 3. punktu, kas nosaka, ka komersanti, kuri veic komercdarbību ar akcīzes precēm, nodrošina iespēju VID pilnvarotajiem ierēdņiem kontrolēt akcīzes preču apriti un ar to saistīto dokumentāro un datorizēto informāciju komersanta deklarētajās komercdarbības vietās VID licencēšanas komisijā deklarētajā darba laikā.

Noteikumu Nr. 662 49.5. apakšpunktā noteikts, ka VID licencēšanas komisija var anulēt komersantam speciālo atļauju (licenci) vai speciālajā atļaujā (licencē) norādīto darbības vietas ierakstu, ja valsts institūciju amatpersonām netiek nodrošināta iespēja licencēšanas komisijai deklarētajā darba laikā piekļūt speciālajā atļaujā (licencē) norādītajai darbības vietai un dokumentācijai.

Ņemot vērā minēto, atbildētājam konstatējot, ka VID pilnvarotajiem ierēdņiem kontroles pasākumu veikšanas ietvaros pilnībā netika nodrošināta iespēja piekļūt speciālajā atļaujā (licencē) norādītajai darbības vietai, bija tiesisks pamats lemt jautājumu par pieteicējam piešķirtās speciālās atļaujas (licences) alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecībai sērija MT Nr. 00000002836 anulēšanu.

[4.4] Likuma „Par akcīzes nodokli" 33. panta otrā daļā noteic, ka Latvijas Republikā aizliegts ražot, izmantot, pārstrādāt, uzglabāt, pārvietot un realizēt akcīzes preces, par kurām nav samaksāts akcīzes nodoklis, izņemot šajā likumā noteiktos gadījumus. Atbilstoši minētā panta trešajai daļai Latvijas Republikā aizliegts ražot, izmantot, pārstrādāt, uzglabāt, pārvietot un realizēt alkoholiskos dzērienus un tabakas izstrādājumus, kuri nav marķēti ar akcīzes nodokļa markām, izņemot normatīvajos aktos noteiktos gadījumus.

Noteikumu Nr. 662 49.8. apakšpunkts noteic, ka VID licencēšanas komisija var anulēt komersantam speciālo atļauju (licenci) vai speciālajā atļaujā (licencē) norādīto darbības vietas ierakstu, ja komercdarbības vietā ir konstatēti alkoholiskie dzērieni vai tabakas izstrādājumi, kuri nav marķēti ar akcīzes nodokļa markām, izņemot akcīzes preču apriti reglamentējošajos normatīvajos aktos noteiktos gadījumus. Konkrētajā gadījumā ar lietas materiāliem ir pierādīts, ka pieteicējs komercdarbības vietā, pārdeva VID amatpersonai cigarešu paciņu ar Krievijas Federācijas akcīzes marku, bez Latvijas Republikas akcīzes nodokļa markām, tādējādi komisijai pastāvēja vēl viens tiesisks pamats anulēt pieteicējam izsniegto alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecības licenci.

[4.5] Apsverot pieteicējam izsniegtās speciālās atļaujas (licences) alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecībai anulēšanas lietderību

kopsakarā ar lietā konstatējamajiem faktiskajiem apstākļiem, tiesa norādīja tālāk minēto.

[4.5.1] Izvērtējot speciālās atļaujas (licences) anulēšanas lietderību, ir jāņem vērā apstāklis, ka jau 2009. gada 22. janvāra VID licencēšanas komisijas sēdē, ņemot vērā pieteicēja izdarīto pārkāpumu, kas saistīts ar akcīzes preču apriti, tika lemts jautājums par speciālās atļaujas (licences) alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecībai sērija MT Nr. 00000002836 anulēšanu. Uzklausot un izvērtējot pieteicēja pārstāvja paskaidrojumus un argumentus, VID licencēšanas komisija atstāja spēkā pieteicējam izsniegto speciālo atļauju (licenci) alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecībai sērija MT Nr. 00000002836.

Minētās lietas izskatīšanai par pamatu bija apstāklis, ka pieteicējs 2008. gada 9. decembrī saukts pie administratīvās atbildības, saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpuma kodeksa (turpmāk – LAPK) 170.^{2} pantu, par nelikumīgu (pašizgatavotu) alkoholisko dzērienu uzglabāšanu. Saskaņā ar tiesas informācijas sistēmas datiem Administratīvajā tiesā ierosināta lieta Nr. A42704809. Lietā 2011. gada 23. septembrī stājies spēkā tiesas nolēmums, ar kuru pieteicēja sūdzība par iepriekš minētā lēmuma atcelšanu noraidīta.

Tiesa minēto apstākli ņēma vērā, vērtējot pieteicēja personību, proti, pieteicējs jau agrāk nav ievērojis akcīzes preču apriti reglamentējošos normatīvos aktus.

[4.5.2] Ņemot vērā Noteikumu Nr. 662 3. punktā noteikto, attiecīgās licencējamās komercdarbības veicējam ir jāapzinās, ka valsts interese ir nodrošināt akcīzes preču aprites noteikumu ievērošanas kontroli atbilstoši Noteikumiem Nr. 662 un no tiem izrietošu, tiesību normām atbilstošu, akcīzes preču apriti.

Apstākļos, kad VID pilnvarotajiem ierēdņiem tiek liegta iespēja nekavējoties kontrolēt akcīzes preču apriti un ar to saistīto dokumentāro un datorizēto informāciju, secināms, ka pieteicējs ir rupji pārkāpis tam tiesību normās noteikto pienākumu nodrošināt attiecīgu kontroles pasākumu veikšanas iespēju.

Akcīzes preču, tai skaitā, alkoholisko dzērienu un tabakas izstrādājumu aprite Latvijas Republikā tiek īpaši uzraudzīta un pārkāpumi, kas saistās ar akcīzes preču apriti, ir vērtējami kā nozīmīgi valsts un sabiedrības interešu aizskārumi.

[4.6] Pieteicējs pieteikumā norāda, ka VID licencēšanas komisija pirms nelabvēlīgā administratīvā akta izdošanas nav noskaidrojusi pieteicēja viedokli un argumentus šajā lietā.

No lietas materiāliem redzams, ka VID Licencēšanas komisijas priekšsēdētājs 2010. gada 18. augustā nosūtīja vēstuli Nr. 13.1.2-1/42644 pieteicējam uz adresi /adrese/, kurā komersants tika informēts par ierašanos uz VID licencēšanas komisijas 2010. gada 30. augusta sēdi, lai izskatāmajā lietā izteiktu savu viedokli un argumentus.

Tāpat administratīvās pārkāpuma lietas materiālos ir uzņēmuma īpašnieka /pers. E/ paskaidrojumi, kas satur komersanta viedokli attiecībā uz lietā konstatētajiem administratīvajiem pārkāpumiem, kā arī, iesniedzot apstrīdēšanas iesniegumu VID ģenerāldirektoram par Sākotnējo lēmumu, pieteicējam bija iespēja papildus norādīt lietā svarīgus argumentus, līdz ar to realizēt savas tiesības tikt uzklausītam, ko pieteicējs ir arī izdarījis. Tiesa atzina, ka pieteicēja viedoklis tika uzklausīts, pieņemot konkrēta satura administratīvo aktu.

[4.7] Tiesas ieskatā nepamatota ir pieteicēja norāde uz Administratīvā procesa likuma 66. panta otrās daļas pārkāpumu, kas noteic, ka cilvēktiesību ierobežojums, ja tas adresātam attiecīgās tiesības pēc būtības atņem, nekādā gadījumā nav samērīgs. Atņemot licenci, pieteicējs ir nostādīts maksātnespējas priekšā.

Ne visas cilvēktiesības ir absolūtas, tās var tikt ierobežotas ar normatīvo aktu. Cilvēktiesības nekāda veidā negarantē komersanta tiesības nodarboties ar noteiktu uzņēmējdarbības veidu, kam ir nepieciešama speciāla atļauja (licence). Cilvēktiesības var piemist vienīgi cilvēkam, kas ir dzīva būtne. Taču ar VID lēmumu anulēta speciālā atļauja (licence) alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecībai pieteicējam, kas ir individuālais uzņēmums. Līdz ar to atzīstams, ka pieteicējam nevar piemist cilvēktiesības un līdz ar to arī tās nevar tikt pārkāptas. Tiesības veikt noteiktu komercdarbību, izskatāmajā gadījumā alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecību, nav saistāmas ar cilvēktiesībām un tās tikušas ierobežotas uz tiesību normu pamata par konstatēta tiesību normu pārkāpumu. Savukārt uzņēmuma īpašniekam /pers. E/ neviens nav liedzis brīvi izvēlēties savu nodarbošanos, pie nosacījuma, ja tiek ievērots pastāvošais tiesiskais regulējums attiecīgajā komercdarbības sfērā.

[4.8] Tiesa atzina, ka nav pamatota pieteicēja norāde uz to, ka komisija nebija tiesīga lēmumā atsaukties uz VID lēmumu, kurš ir pārsūdzēts un nav stājies likumīgā spēkā.

Tiesa konstatēja, ka ar VID Akcīzes preču pārvaldes 2010. gada 15. jūnija lēmumu Nr. F0610/175 pieteicējam piemērots sods, tostarp par LAPK 169.^{2} pantā paredzēto pārkāpumu, proti, par ar akcīzes nodokli apliekamo preču aprites noteikumu pārkāpumu. Minētais lēmums ticis apstrīdēts VID ģenerāldirektorei, kuras 2010. gada 16. augusta lēmums Nr. 22.5/42147 pārsūdzēts Administratīvajā rajona tiesā. Minētajā administratīvā pārkāpuma lietā nav stājies spēkā galīgais tiesas nolēmums.

Tādējādi secināms, ka minētā lieta ir par pieteicēja saukšanu pie administratīvās atbildības. Savukārt šīs lietas ietvaros tiek izskatīts jautājums par to, vai pieteicējam pamatoti anulēta licence par Noteikumu Nr. 662 49.5. un 49.8. apakšpunkta pārkāpumu, proti, par to, ka pieteicējs VID amatpersonām nenodrošināja iespēju licencēšanas komisijai deklarētajā darba laikā piekļūt speciālajā atļaujā (licencē) norādītajai darbības vietai un dokumentācijai, kā arī par to, ka komercdarbības vietā ir tikuši konstatēti alkoholiskie dzērieni vai tabakas izstrādājumi, kuri nav marķēti ar akcīzes nodokļa markām.

No minētā redzams, ka, pamatojoties uz 2010. gada 19. maija pārbaudē konstatētajiem pārkāpumiem, noris divi savstarpēji neatkarīgi administratīvie lietvedības (tiesvedības) procesi par dažādiem pārkāpumiem, par kuriem atbildība paredzēta dažādos normatīvajos aktos. Līdz ar to abu šo procesu ietvaros amatpersonām ir tiesības patstāvīgi novērtēt gan lietas faktiskos, gan tiesiskos apstākļus. Tādējādi nav pamatots pieteicēja norādītais, ka lēmums administratīvā pārkāpuma lietā nav stājies spēkā un tādēļ uz to nevar atsaukties.

[4.9] No pieteicēja tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem secināms, ka pieteicējs uzskata, ka nav pārkāpis Noteikumu Nr. 622

3. punktu, jo pieteicējs ir ielaidis VID amatpersonas uzņēmuma telpās kontroles veikšanai.

Tiesa atzina šādu pieteicēja viedokli par nepamatotu, jo no lietas materiāliem nepārprotami izriet un pieteicējs arī nenoliedz, ka sākotnēji VID amatpersonas nav tikušas ielaistas uzņēmuma telpās kontroles veikšanai. Šāda atļauja VID darbiniekiem dota tikai vēlāk – jau pēc VID Muitas kriminālpārvaldes Mobilās vienības darbinieku ierašanās.

Valsts iestāžu un to pilnvaroto personu likumiskie rīkojumi izpildāmi nekavējoties un personai nav dotas tiesības izvēlēties, kad šādu rīkojumu izpildīt. Konkrētajā gadījumā VID amatpersonas uzņēmuma telpās tika ielaistas stundu pēc kontrolpirkuma veikšanas, kuras laikā citas personas varēja no komersanta telpām, piemēram, iznest ar Latvijas Republikas akcīzes nodokļa markām nemarķētās preces vai novērst citus pārkāpumus. Tādējādi pieteicējs neievēroja Noteikumu Nr. 662 3. punkta prasības, proti, pēc pirmā aicinājuma liedzot VID amatpersonām iekļūt uzņēmuma telpās un veikt pārbaudi.

[4.10] Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa secināja, ka nav pamata atcelt Lēmumu un pieteicēja pieteikums noraidāms.

[5] Par Administratīvās rajona tiesas 2012. gada 21. februāra spriedumu pieteicējs iesniedza apelācijas sūdzību, kurā norāda šādus argumentus.

[5.1] Administratīvā pārkāpuma protokols ir prettiesisks, jo nav pierādīts, proti, nav liecinieku, nav fiksēts ar tehniskiem līdzekļiem pārdošanas moments, ka tika pārdota viena paciņa cigarešu, kā arī tika samaksāts ar 5 latu naudaszīmi, tādējādi minētajiem pierādījumiem nav juridiska spēka, līdz ar to pārkāptas LAPK 243., 244. panta prasības, tādējādi minētais lēmums ir prettiesisks un atceļams.

[5.2] Pirmās instances tiesa nav ievērojusi Administratīvā procesa likuma 250. panta prasības, proti, nav pārbaudījusi, vai administratīvais akts izdots, ievērojot procesuālos un formālos priekšnoteikumus, vai atbilst materiālo tiesību normām.

[5.3] Spriedumā nav ievērotas Administratīvā procesa likuma 246. panta trešās daļas prasības, tādējādi pieteicējs uzskata, ka spriedums ir pieņemts, neiedziļinoties lietas materiālos.

[6] Administratīvajā apgabaltiesā saņemtajā VID paskaidrojumā par pieteicēja apelācijas sūdzību norādīts, ka pirmās instances tiesas spriedums ir pamatots, pieteicēja pieteikums ir nepamatots un noraidāms pilnā apmērā.

[7] Uz tiesas sēdi pieteicējs neieradās, par neierašanās iemesliem nepaziņoja. Tiesa atzina pieteicēja neierašanos par neattaisnotu, bet atzina, ka lietu iespējams izskatīt bez pieteicēja klātbūtnes.

Tiesas sēdē atbildētāja pārstāve apelācijas sūdzību un pieteikumu neatzina.

Motīvu daļa

[8] Noklausījusies administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus tiesas sēdē, pārbaudījusi lietas materiālus un izvērtējusi lietā esošos pierādījumus to kopsakarā, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pieteicēja apelācijas sūdzība ir nepamatota un pieteikums ir noraidāms.

[9] Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa ir pareizi konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 307. panta ceturto daļu, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā šā likuma 251. panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Apgabaltiesa, pārbaudījusi pirmās instances tiesas sprieduma motivāciju, atzīst, ka Administratīvās rajona tiesas sniegtā argumentācija spriedumā ir izvērsta un pareiza, līdz ar to Administratīvā apgabaltiesa saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 307. panta ceturto daļu pievienojas pirmās instances tiesas lietas apstākļu konstatējumam un sprieduma motivācijai, kas norādīta šā sprieduma [4] punktā, un Administratīvā procesa likuma 251. panta piektajā daļā norādītos apsvērumus atkārtoti nenorāda.

[10] Apelācijas sūdzībā pieteicējs iebilst par pirmās instances tiesas pierādījumu novērtēšanu.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 154. panta pirmo daļu tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatojas uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, kā arī vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un taisnības principiem.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 154. panta otrajai daļai nekādiem pierādījumiem nav iepriekš noteikta spēka. Atbilstoši

Administratīvā procesa likuma 154. pantam tiesa pati izlemj par pierādījumu ticamību un pietiekamību. Minētā panta pirmā daļa uzliek tiesai pienākumu vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudīt pierādījumus un novērtēt tos pēc savas iekšējās pārliecības. Līdz ar to tiesa var dot priekšroku vieniem pierādījumiem un atzīt par nepierādītu citu faktu.

Kā izriet no pirmās instances tiesas sprieduma, tiesa atbilstoši Administratīvā procesa likuma 154. pantam izvērtēja pieteicēja un atbildētāja un iesniegtos pierādījumus lietā, un apgabaltiesa pievienojas pirmās instances tiesas pierādījumu vērtējumam. Apstāklis, ka pirmās instances tiesa lielāku nozīmi ir piešķīrusi atbildētāja sniegtajiem pierādījumiem, nenozīmē, ka pārkāpts vienlīdzības princips, jo tiesa spriedumā ir norādījusi, kādēļ tā devusi priekšroku šiem pierādījumiem.

Kā jau to norādīja pirmās instances tiesa, tad šajā lietā nav izšķirošas nozīmes pieteicēja izdarītajiem administratīvajiem pārkāpumiem. Apstāklis vien, ka pieteicējs VID amatpersonām nenodrošināja iespēju deklarētajā darba laikā piekļūt speciālajā atļaujā (licencē) norādītajai darbības vietai, var būt par pamatu licences anulēšanai. Izdarītie administratīvie pārkāpumi ir papildu apstāklis, kas vēl vairāk liecina par pārkāpumiem pieteicēja darbībā ar akcīzes precēm.

[11] Apgabaltiesa nepiekrīt pieteicēja norādītajam, ka pirmās instances tiesa nav ievērojusi Administratīvā procesa likuma 250. panta prasības, proti, nav pārbaudījusi, vai administratīvais akts izdots, ievērojot procesuālos un formālos priekšnoteikumus, vai atbilst materiālo tiesību normām.

Administratīvā procesa likuma 250. pants noteic tiesas pārbaudes apjomu, un, izskatot prasījumu par administratīvā akta atcelšanu, tiesas pārbaude ir ierobežota ar to pamatojumu, kas ietverts iestādes administratīvajā aktā. Arī Administratīvā procesa likuma 150. panta otrā daļa noteic, ka iestāde var atsaukties tikai uz tiem pamatojumiem, kuri minēti administratīvajā aktā.

Konkrētajā gadījumā tiesai jākontrolē Lēmuma tiesiskums, proti, vai VID bija tiesības atcelt adresātam labvēlīgu administratīvo aktu – anulēt licenci alkoholisko dzērienu mazumtirdzniecībai, nevis jāpārbauda visu administratīvo pārkāpumu lietas, kurās pieteicējs saukts pie administratīvās atbildības.

Apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa Lēmumu ir pārbaudījusi savas kompetences ietvaros, proti, pārbaudījusi to pamatojumu, kas norādīts iestādes Lēmumā.

Savukārt Administratīvā procesa likuma 246. panta trešā daļa noteic, ka tiesas spriedumam jābūt tiesiskam un pamatotam.

Tas vien, ka procesa dalībnieka un tiesas viedoklis par lietas izspriešanai nepieciešamajiem pierādījumiem atšķiras, nevar būt par pamatu secinājumam, ka tiesa nav pilnīgi, vispusīgi un objektīvi izvērtējusi lietā esošos pierādījumus (*sk. Senāta 2007. gada 22. jūnija sprieduma lietā Nr. SKA-305/2007 10. punktu, 2007. gada 24. maija sprieduma lietā Nr. SKA-219/1007 11. punktu*). Proti, tas, ka pieteicējs nepiekrīt tiesas dotajam pierādījumu vērtējumam, nenozīmē, ka tiesas spriedums nebūtu tiesisks un pamatots.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309. pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

noraidīt /pers. E/ individuālā daudznozaru uzņēmuma n/a pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta 2010. gada 22. septembra lēmuma Nr. 22.2/48956 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja V. Zommere

Tiesneses S. Gintere

M. Osmane